

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון 860 היה שונה מקודמו ומהגיליונות שבאו אחריו, בכך שכל חבר מערכת נדרש לצאת למרחב ולחזור עם סיפורו של האיש המגלם, לדעתו, ביותר את רוח־החיים של המופעל הגדול, להנציח בתצלום של רגע תיירה המסמלת את סוד הכוח האומי... אנו מקווים רק כי צירוף כל הסיפורים ישקף, כצבעי־הקשת, את כל הנאצל, היפה והטהור בישראל, ערב חג החירות, תשי"ד... " **בשער הגיליון: מיקי מיכאלי (ראה "השער").**

גיליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדש רובו ככולו לדור החדש של ישראל. הטילה לגיליון מיוחד זה: מלאו ארבע שנים לקיומה של המערכת הנוכחית (208 שבועות רצופים). במרוך "קורא יקר" ציינה המערכת, בין השאר: "הרבינו למתוח ביקורת ב־208 גיליונות אלה. היתה זאת תמיד ביקורת חדה, חותכת, לעניין. ניצלנו את איטלינתו מלוא־הניצול. לא פתמנו את פינו לא הפחד מפני הגדון לים ולא הפולחן לשקרים מוסכמים... ראינו את הליקויים וקראנו עליהם תגר. אולם לא שכחנו אף לרגע קם, כי מעבר לכל הליקויים ישנה עובדת־יסוד גדולה, השוכה עדי־אין־ערורך מכל ענייני היובלים — מיבצעי־החיים של עם חדש המכה שורשים בארמת מולדתו. מאתי־אלפי שורשים במאות־אלפי נירים. זהו היעד שאסור לשכחו מרוב עצים פגומים... "

"העולם הזה" 860
תאריך: 15.4.54

הנוער של ילדותה, גדול מדי. מרגיז אותי מה שנעשה בארץ. קילקלו את הי נוף, הנוף החיצוני, וגם החיים הפנימיים השתנו. אהבתי את הבלורית הפרועות, את הנערות בסרפנים, את המכנסיים הי קצרים. זה לא עניין של ממשלה ומוסדות. זה עניין של האווירה הכללית של החברה. מיקי שונאת את הפוליטיקה, את המיפלגות, אינה קורא תעיתונים כלל. "איני רוצה שתתקוף אותי זוועה" מת נצלת היא.

מה צריך להיות? מיקי אינה יודעת. היא מחפשת משהו. אין היא יודעת מה. פעם שרה: "כי הפלמ"חניק מחפש את המחר"ו יתכן שהוא חיפש את האתמול, שנעלם, ולקח עימו את חלומות הנער רים. אולם הגעועים ישנם, כשם שישנם בלבו של כל צעיר עברי ישראל, אם בגלוי ואם בסתר. מיקי בת 23 רק מבטאת אותם בצורה יותר חריפה.

לראשונה לא תכירונו. טרוד בטרדות יומיום, בענייני של מה־בכך, ייראה בעיניך קטן ועלוב, חסר הוד־הגבורה, תפארת הגדולה.

אין הוא אוהב את המילחמה. אולם כשנקרא להגן על ארצו ועל מישפחתו, קם והפליא את העולם באומץ־ליבו. אין הוא אהב נילה לטריטור הסיסמאות. אולם אם יהיה צורך, מחר, ללבוש את מדי הקרב, יעשה זאת, ללא התלהבות, תוך כדי רטינה, בהחלטה נחושה למלא את חובתו.

אין הוא מנופף בדגלים. אולם שום דגל בעולם אינו יכול לסמל את הגינותו הי פשוטה, את נקינותו הנפשית.

אין הוא גאה במעשיו. אולם מיליוני מעשיו הקטנים מצטרפים למיבצע־ענק, יש והוא קשיש ועיף, אך בנפשו חי זיכרם של ימים גדולים, תובעים חיקוי והמשך.

יש והוא צעיר וריקני, וכל חוויות הי המחותרת והמילחמה, סיפורי־הבאי הם בעיניו. אולם בליבו מוכרסמים הנעי גועים למעשים נועזים, לחיים של טעם. זהו האוצר המבריק — האוצר שהוונח ונלעג, האוצר אשר ניתן לאבק האדמי שות והציניות לכסותו עד אין הכר. אולם הוא קיים. ואם יבוא יום והמדרי נה שוב תגלה את סודה זה, שוב תמצא את הדרך אל לבו, שוב תקרא לו להת עורר ולקום במלוא שיעור קומתו — הנה, אז יעמוד העולם וישתאה. לא יהיה צורך בדיוגנס עטוף־הסחבות, אשר התהלך, נושא־פנס, וחיפש את האדם. הוא ישנו, הוא חי וגושל. הוא נמצא לפניך. הוא נמצא — כך.

אורי אבנרי

שה שלוש משאבות גדולות להעברת מי הכנרת אל שדותיה, ואף ניכנסה לחבובות. אם היבול יצליח, יכניס סכומים גדולים מאד, אשר גם הם יושקעו בקניית טרקטור ורכישת אדמה נוספת.

...עד אשר תגשים את חלומה: משק מבוסס, גדול שיקיים אותה ואת אמה ב־רווחה. אולם בזה לא יסתיימו שאיפותיה של תמרה, משך ואילך יתחיל שלב חדש בחייה. היא עצמה אינה יודעת מה יהיה הכיוון שתבחר בו. אולם אין ספק כי עוד נשמע עליה הרבה — כי בתמרה כהן צפונים הכוחות האדירים, אשר תמיד דהר פו צעירים לפרוץ גבולות ולכבוש שממות.

סילבי קשת

ואו בא המשבר הראשון: מיקי עזבה. מדוע? לא כדי להיכנס לשיכון בעיר, לא מתוך התנוונות יצר ההגשמה. היא התייאשה מן הקיבוץ לא מפני שהיה אי־דיאליטי מדי, אלא מפני שהיה — לדעי תה שלה — פחות מדי צמוד לאידיאל. משך כמה חודשים החזיקה מעמד בתל־אביב, הדריכה נוער, ואחר התרחקה מהכרך עד לבאר־אורה, במכוואת אילת.

ואו בא המשבר הראשון: מיקי עזבה. מדוע? לא כדי להיכנס לשיכון בעיר, לא מתוך התנוונות יצר ההגשמה. היא התייאשה מן הקיבוץ לא מפני שהיה אי־דיאליטי מדי, אלא מפני שהיה — לדעי תה שלה — פחות מדי צמוד לאידיאל. משך כמה חודשים החזיקה מעמד בתל־אביב, הדריכה נוער, ואחר התרחקה מהכרך עד לבאר־אורה, במכוואת אילת.

השער:

מיקי מיכאלי *

מיקי היא טיפוס ישראלי. מיקי היא הצעירה האופיינית למהותו של הטוב ב־דור זה ככלל: הטוב מתבטא בעגועים להגשמה, יותר מאשר בהגשמה עצמה. ילדת תל־אביב הגבוהה, עמוקת הקול וחומת־העיניים, שלא השתמשה כימעט מעודה באודם ובשפתון, גדלה בתנועת השומר־הצעיר. יצאה להכשרה בגיל 13 ולהכשרה מגוייסת בגיל 15. עברה ל־תנועת הנוער־העובד, לגדוד הראשון של הפלמ"ח. בימי הקרבות שרתה בת 16 ביחיעם ובחניתא. כשעלה גרעין הפלמ"ח לאדמות צובא, בימי הקרבות, היתה מיקי בין העולים. היא נשארה במקום שנה וחצי.

* אחותה של השחקנית אלישבע מיי־כאלי. נודעה כזמרת יוצאת־דופן ובעלת קול עמוק. וכאשר החלה ההצלחה להאיר לה פנים, חלחה במחלה ממארת ומתה.

הסוד של ישראל

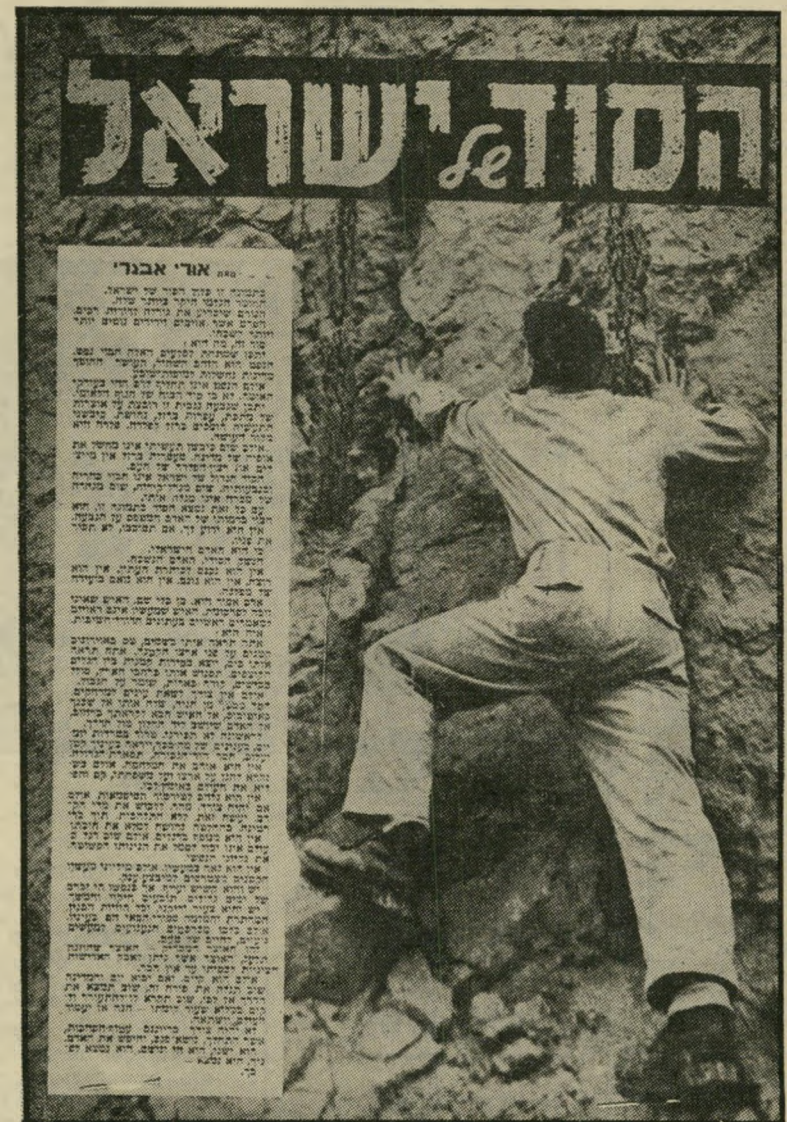
בתמונה זו כלול הסוד של ישראל. החומר הגלמי היקר ביותר שלה. הגורם שיכריע את גורלה לדורות רבים. הפרט אשר אויבים וידידים נוטים יותר לשכחו.

סוד זה מהו? יתכן שמתחת לסלעים אלה חבוי נפט. הנפט הוא הוזהב השחור, העושר ההופך מדינות נחשלות למוכות שובע. אולם הנפט אינו תחליף לדם החי בעור־קי האומה. לא בו סוד הכוח של הגוף הלאומי.

יתכן שגבעה נגבית זו רובצת על אר־צרות של מתכת, עפרות ברזל, נחושת. כיבשני התעשייה הופכים ברזל לפלדה. פלדה היא מקור העושר.

אולם שום כיבשן תעשייתי אינו מחשל את אופיה של מדינה. מעמפות ברזל אין מייצרים את רצון הפלדה של העם. הסוד הגדול של ישראל אינו חבוי בהריה ובגבעותיה. שום מיגדל־קידוח, שום מינורה של מיכרה, אינם מגלים אותו. עם כל זאת נמצא הסוד בתמונה זו. הוא חבוי בדמותו של האדם המטפס על הגבעה. אין הוא ידוע לך, אם תסובכו לא תכיר את פניו.

כי הוא האדם הישראלי, הנשק הסודי, האדם הנישכה. אין הוא ניכנס לכתורות העיתון. אין הוא רוצח. אין הוא גנב. אין הוא גואם בוועידה של מיפלגה. אדם אפור הוא. בן בלי שם. האיש

סולל כבישים, קודח בארות, שומר על הגבול. אולם אין צורך לשאת עיניים למרחקים. הסר מבטך מן הנייר, שלא אותו אל שכנך באוטובוס, אל האיש השלח לקראתך ב־רחוב, אל האדם שיושב ליד החלון מול הדרך.

שאינו זוכה לפירסומת. האיש שמעשיו אינם ראויים למאמרים ראשיים בעיתונים. איה הוא? אתה תראה אותו בשמים, טס באווירורי נים קטנים על פני ארצו הקטנה. אתה תרי אה אותו בים, יוצא בסירות קטנות בין הגלים הקוצפים. תפגוש אותו ברחבי הארץ,

היא הלכה בשדות

משך זמן רב חיפשה תמרה כהן תוכן חדש לחייה. עד אשר יום אחד ביקרה בשדות שאביה חקר מהכנסייה האיטלקית ליד טבחה. על חוף הכינרת הצפוני. מבט אחד עסיק לה. היא ראתה שני בתי־אבן ערביים בני שתי קומות, חצר גדר ומכוסה נחל זורם בתוכה — הכל מונח כבד את גריהעדן החבוי מתחת להונחה